

	<p>C.B.S. De Klister Noorderdiep 123 9521 BC Nieuw-Buinen Tel: 0599 613864 E-mail: cbsdeklister@conod.nl Website: www.cbsdeklister.nl</p>	
---	---	---

Pestprotocol

Inhoudsopgave:

Wat wordt er verstaan onder pesten?

Signalen dat een kind gepest wordt.

Doelstelling van het pestprotocol.

Uitgangspunten aanpak pestprobleem.

Activiteiten in het kader van preventie.

Als er dan toch wordt gepest.

Als het pesten door blijft gaan.

Sancties op pesten.

Wat wordt er verstaan onder pesten?

Buitengesloten worden of genegeerd (doen alsof je niet bestaat).

Uitgescholden worden vanwege het anders zijn, bv. kleding, uiterlijk, gedrag.

Door een groepje kinderen zonder reden in elkaar geslagen worden.

Bedreigd worden, dat je in elkaar geslagen wordt als je de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt.

Als dit steeds bij hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per week of per dag, dan is er sprake van structureel pesten: de ander heeft daar last van en er is geen sprake meer van respect voor de ander. (In tegenstelling met plagen: dat gebeurt incidenteel en de ander leidt daar niet onder.)

Signalen:

- Vaak alleen staan in de pauze.
- tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan.
- een spel is "toevallig" steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- niet naar buiten willen op school.
- zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind
- een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- veel geroddel in de groep.
- andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van dat kind.
- indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, m.b.t. kleding, haardracht, keuze van de rugzak ed.
- als andere kinderen negatiever reageren op een fout van het kind, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.
- het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- bepaalde kleren niet meer aan wil hebben naar school, de club of.....
- het kind is gauw boos of prikkelbaar.
- het kind wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
- het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.

Als één of meerdere van deze signalen opgepikt worden, kan het kind gepest worden, maar het hoeft niet. Dan wordt het kind gevraagd of het vermoeden van pesten klopt, of dat er "iets" anders aan de hand is.

Doelstelling van het protocol:

We willen streven naar een pestvrije school. We vinden dat we er alles aan moeten doen om kinderen die een groot deel van hun tijd op school doorbrengen, een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen.

Uitgangspunten aanpak pestprobleem:

- Pesten moet door alle partijen als probleem worden gezien. Met partijen bedoelen we leerlingen, onderwijzend en niet onderwijzend personeel en ouders.
- De school moet pesten willen voorkomen. We moeten preventief bezig zijn en niet op pestproblemen wachten.
- Leerkrachten moeten pesten kunnen signaleren. Leerkrachten moeten naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling durven nemen.
Praten alleen leidt tot niets. We moeten kennis ook toepassen in concreet gedrag en concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan. (afspraken en omgangsregels).
- Voorbeeldgedrag van volwassenen binnen school is van groot belang. In de houding van alle medewerkers moeten kinderen kunnen aflezen, dat wij respect hebben voor elkaar en voor alle kinderen op onze school. Wij moeten in ons gedrag duidelijk laten zien wat wij verstaan onder een veilige school.
- Onze school moet beschikken over een herkenbare aanpak.
Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij onze
- vertrouwenspersoon inschakelen. Deze maakt melding bij de klachtencommissie die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en het bevoegd gezag adviseert.

Activiteiten in het kader van preventie. (Preventieve aanpak)

Deze activiteiten staan in het teken van verbetering van het groeps-/schoolklimaat. Een positief leer- en leefklimaat geeft meer binding met de school, waardoor gewelddadig gedrag sterk afneemt.

Hoe werken we daar in de klas aan?

- A De manier waarop we met kinderen omgaan.
- B De manier waarop we de kinderen bij de les betrekken hen aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- C De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen.

- D De manier waarop we het werken in de groep organiseren.
- E Afspraken en omgangsregels. In de klas duidelijk beschreven en voor iedereen zichtbaar. In de groepen 7 en 8 eventueel voorzien van handtekening van de kinderen.
- F Aanbod lessen, materialen en methode sociaal emotionele ontwikkeling. Op school wordt de methode "Kinderen en hun sociale talenten" gebruikt.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid. Aan dit bovenstaande blijven we ook de komende jaren veel aandacht en tijd aan besteden. Inmiddels zijn er veel zaken gepland en gestructureerd. Er is een goede basis aanwezig.

Als er dan toch wordt gepest. (Curatieve aanpak)

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer nog gepest wordt. Bij het constateren (vermoeden, horen, of zien) van pestgedrag wordt direct actie ondernomen. We maken daarbij gebruik van het schema van de Dienst Onderwijs Beroep en Arbeid in samenwerking met de Stichting Spel- en Opvoedingsvoorlichting Noord-Brabant.

Toelichting schema:

Als gezien wordt, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot het aanpakken.

1. De gepeste ondersteuning geven.

De gepeste serieus nemen. Zeggen dat je actie gaat ondernemen. Deel de zorg.

2. De pester stoppen.

In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt. Houden aan afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties.

3. Meelopers aanspreken.

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij/zij is medeplichtig. Blijft op afstand. Doet niets om het pesten te stoppen. Hij/zij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij/zij lacht mee met de pester omdat hij/zij bang is om zelf slachtoffer van de pester te worden.

Zorg dat dingen bespreekbaar worden. Informatie over pestgedrag valt niet onder "klikken". De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels.

4. Dossier aanleggen.

De leerkracht legt een dossier aan. Dit dossier bevat gegevens m.b.t. de betreffende situatie. Dit dossier wordt tevens aangevuld met meldingen van overige leerkrachten, surveillanten etc.

Ouders/verzorgers van de pester worden op de hoogte gebracht van de feiten en weten dat we een dossier gaan aanleggen.

Het pesten kan nu stoppen. We blijven dit in de gaten houden. Het kan echter ook zijn dat het pesten doorgaat.

Als het pesten door blijft gaan.

Als het pesten doorgaat gaan we activiteiten ondernemen waarbij alle vijf betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers de leerkrachten en de ouders) aandacht krijgen. (Het vijfsporenbeleid).

Hulp aan het gepeste kind.   Adviezen.
Probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt.
Sociale vaardigheidstraining (GGZ, schoolbegeleidingsdienst)
Zelfbeeld aanbrengen (zelfbeeldonderzoek).
"Hoe verder" afspraak.
Gesprekken met ouders.

Aanpak van het gedrag van de pester.   Straffend gesprek omdat hij geen veiligheid heeft geboden.
Mogelijke straffen:-
Lezen van boeken over thema pesten en gevolgen daarvan.
Binnenblijven tijdens pauzes, met bv. de opdracht: een opstel schrijven over "hoe ervaart de ander jouw gedrag?" Kind later naar huis laten gaan in overleg met de ouders/verzorgers
Gesprek met ouders/verzorgers over de situatie. Aan hen vragen we om aan het probleem een einde te maken. De ouders/verzorgers kunnen niet meer ontkennen dat hun kind pest. Alle activiteiten zijn vastgelegd in een dossier.

Probleemoplossende gesprekken.

Wat is de reden van het pestgedrag?

- weinig aandacht van ouders
- lichamelijke bestraffing door de ouders
- ouders corrigeren agressief gedrag niet
- zelf gepest zijn
- reactie op bepaalde smaak-, geur- of kleurstoffen

- slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen
  - blootstelling aan geweld op tv of in computerspelletjes
- Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de leerkracht vervolgens de gevoeligheid van de pester voor wat hij met het gepeste kind uithaalt, te vergroten. Kan met behulp van een rollenspel.

Maken van een "Hoe verder afspraak"

Sociale vaardigheidstraining in overleg met de ouders. (GGZ of schoolbegeleidingsdienst)

Meelopers. Maken van duidelijke afspraken via gesprek.
Gemaakte afspraken worden na bepaalde tijd ook gecontroleerd.
Les "Pesten dat pikken we niet," gericht op het mobiliseren van de "zwijgende middengroep".
Evt : Contact met de ouders/verzorgers van deze kinderen

Leerkrachten (team) Gemaakte afspraken doorgeven.
Collectieve controle op afspraken. Bespreken in teamvergaderingen.
Leerkracht moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken aanpakken. (personeelsbibliotheek en orthotheek CONOD). Dan kan het probleem adequaat worden aangepakt.
Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien of het inadequaat aanpakken is de inschakeling van een vertrouwenspersoon op school mogelijk. Deze kan een klacht indienen bij de klachtencommissie, die klager en aangeklaagde hoort, advies inwint bij deskundigen en het bevoegd gezag adviseert welke activiteiten uit te voeren.

Ouders Zoals uit het bovenstaande blijkt worden de ouders van zowel het gepeste kind, als de pester als de meelopers geïnformeerd en betrokken bij de verdere activiteiten om het pesten te stoppen.

Sanctiebeleid.

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen.

Gedrag	Sanctie	Door wie
Enmalig geconstateerd pestgedrag	gesprek over omgangsregels ingaan op eventuele sancties	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	straffend gesprek lezen boek over pesten of pestgedrag opstel schrijven over pesten gesprek met ouders over pesten.	Leerkracht
Pesten blijft toch doorgaan	gesprek met ouders / verzorgers	Leerkracht in overleg met directie
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Gesprek directeur met ouders / verzorgers en/of schorsing-verwijdering.	Directeur in overleg met het schoolbestuur / Centrale directie CONOD